

Renta socjalna, oraz chorobowa

Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2013 roku, poz. 982, z późn. zm.)

Renta socjalna przysługuje osobie, która jest:

- pełnoletnia
- całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:
- przed ukończeniem 18. roku życia albo
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Dokumenty o przyznanie renty socjalnej.

- [wniosek o rentę socjalną](#),
- zaświadczenie ze szkoły lub uczelni, które potwierdzi okres Twojej nauki;
- zaświadczenie o stanie zdrowia ([zaświadczenie OL-9](#)) wypełnione przez lekarza, pod którego opieką się znajdujesz. Lekarz powinien to zaświadczenie wystawić nie wcześniej niż miesiąc przed datą złożenia przez Ciebie wniosku o ustalenie prawa do renty;
- inną dokumentację medyczną, która może potwierdzić Twój stan zdrowia (np. wyniki badań albo karty z leczenia szpitalnego) – możesz dołączyć informacje na [druku OL-9A](#),

dokumenty przygotowane przez Twojego pracodawcę (jeżeli jesteś zatrudniony),

- zaświadczenie o terminie zawartej z Tobą umowy i kwocie osiąganego przez Ciebie przychodu,
- wywiad zawodowy ([druk OL-10](#)),
- oświadczenie czy jesteś właścicielem lub współwłaścicielem nieruchomości rolnej, która przekracza 5 hektarów.

1. pejskiego Obszaru Gospodarczego lub Szwajcarii.

Dokumenty o rentę składa :

- przedstawiciel ustawowy (np. rodzic z upoważnienia dziecka);

- opiekun prawny;
- kierownik ośrodka pomocy społecznej, jeśli poprosisz go o pomoc;
- opiekun faktyczny (gdy złoży oświadczenie o sprawowaniu faktycznej opieki nad Tobą i potwierdzi je wójt, burmistrz lub prezydent miasta albo osoba przez nich upoważniona);
- nna osoba, jeśli dasz jej pisemne pełnomocnictwo (warto w nim podać dane tej osoby, aby urzędnik mógł sprawdzić jej tożsamość, np. imię i nazwisko, serię i numer dowodu osobistego) – Ty i pełnomocnik musicie się na tym dokumencie podpisać.

Jeżeli Twój lekarz uzna, że z powodu złego stanu zdrowia nie możesz podróżować, wtedy lekarz orzecznik ZUS przebadania Cię w miejscu Twojego zamieszkania.

Przyznanie renty.

- na stałe – gdy Twoja całkowita niezdolność do pracy jest trwała,
- na czas określony – gdy Twoja niezdolność do pracy jest okresowa.

Odwołanie i sprzeciw od decyzji.

Jeśli nie zgadzasz się z orzeczeniem lekarza orzecznika— złóż sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS. (14 dni kalendarzowych od dnia, w którym dostaniemy orzeczenie.)

Jeżeli odmówiliśmy Ci prawa do renty socjalnej, to możesz odwołać się od takiej decyzji do Sądu Okręgowego — Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Odwołanie składamy w tym oddziale, który wydał decyzję. na (miesiąc od otrzymania decyzji.)

Wysokość renty socjalnej

Rentę socjalną przyznajemy w stałej wysokości, która wynosi 84% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Wysokość renty podlega corocznej [waloryzacji](#).

Na zawieszenie renty socjalnej mają wpływ:

- przychody osiągnięte z tytułu wykonywania umowy zlecenia przez uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów, którzy nie ukończyli 26 lat życia oraz honoraria z tytułu działalności artystycznej lub twórczej.
- kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, a także kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.
- przychód z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, opodatkowanych na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Wpływ na rentę socjalną ma również przychód, który osiągamy za granicą z wymienionych powyżej tytułów.

Jeżeli pobierasz rentę socjalną i osiągasz przychód, powinieneś powiadomić Zus o tym w formie pisemnego oświadczenia. Możesz je dostarczyć osobiście, przez przedstawiciela ustawowego lub osobę, która sprawuje nad Tobą opiekę prawną lub faktyczną

Dodatkowy dochód a renta socjalna

Jeżeli osiągniesz przychód większy niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, zawiesimy Ci prawo do renty socjalnej za każdy miesiąc, w którym przekroczysz ten próg.

Rentę socjalną rozliczamy na bieżąco z osiągniętego przychodu, który podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z tytułu:

- pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy;
- pracy nakładczej;
- pracy wykonywanej na podstawie umowy zlecenia lub umowy agencyjnej oraz współpracy przy wykonywaniu jednej z tych umów;
- wykonywania pracy w ramach umowy o świadczenie usług (innej niż umowa zlecenia lub agencyjna);
- pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło, jeżeli oprócz tej umowy jesteś zgłoszony do ubezpieczenia społecznego w ramach innej umowy;
- prowadzenia pozarolniczej działalności oraz współpracy przy jej wykonywaniu;
- wykonywania pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych;
- odpłatnego świadczenia pracy na podstawie skierowania do pracy w czasie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- pobierania stypendium sportowego;
- działalności artystycznej lub twórczej;

Na zawieszenie renty socjalnej wpływają :

- przychody osiągane z tytułu wykonywania umowy zlecenia przez uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów, którzy nie ukończyli 26 lat życia oraz honoraria z tytułu działalności artystycznej lub twórczej.
- kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, a także kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.
- przychód z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, opodatkowanych na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Wpływ na rentę socjalną ma również przychód, który osiągasz za granicą - z wymienionych powyżej tytułów.

Jeżeli pobierasz rentę socjalną i osiągasz przychód, powinieneś powiadomić nas o tym w formie pisemnego oświadczenia. Możesz je dostarczyć osobiście, przez przedstawiciela ustawowego lub osobę, która sprawuje nad Tobą opiekę prawną lub faktyczną.

Jeżeli od przychodu, który osiągasz, są odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne, powinieneś dostarczyć również zaświadczenie o osiągniętym przychodzie. Wystawi je Twój pracodawca (płatnik składek).

Renta chorobowa

Ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1383, z późn. zm.)

Starania o rentę zaczynamy od złożenia wniosku w ZUS. Jeśli choroba nam na to nie pozwala, może to zrobić także pełnomocnik. Wniosek składa się w oddziale ZUS, właściwym dla naszego miejsca stałego zameldowania. Jeśli o rentę staramy się jako pracownik, wniosek ma obowiązek przygotować nasz pracodawca. Musi go przedłożyć w ZUS na 30 dni przed ustaniem okresu pobierania przez nas zasiłku chorobowego.

O przyznanie renty chorobowej może starać się osoba niezdolna do pracy czyli Jeśli częściowo lub całkowicie utraciła możliwość wykonywania pracy zarobkowej z powodu stanu zdrowia,

Wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy złożyć można po uzyskaniu orzeczenia o niezdolności do pracy.

W przypadku orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy warunek powstania niezdolności do pracy w wymaganym okresie uważa się za spełniony, bez względu na datę powstania niezdolności do pracy – jeżeli ubezpieczony udowodnił posiadanie okresów składkowych i nieskładkowych wynoszących co najmniej 20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny.

Kryteria przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy:

1. osoba jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany – odpowiednio do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy – okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w określonych Ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 748) okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.
4. odpowiedni do wieku – staż uprawniający do renty (okres składkowy i nieskładkowy)

- do pracy 1 rok – jeżeli stałeś się niezdolny do pracy zanim ukończyłeś 20 lat,
- 2 lata – jeżeli stałeś się niezdolny do pracy między 20 a 22 rokiem życia,
- 3 lata – jeżeli stałeś się niezdolny do pracy między 22 a 25 rokiem życia,
- 4 lata – jeżeli stałeś się niezdolny do pracy między 25 a 30 rokiem życia,
- 5 lat – jeżeli stałeś się niezdolny do pracy po ukończeniu 30 lat, przy czym okres ten musi przypadać w ciągu ostatnich 10 lat:
 - przed dniem, w którym zgłosiłeś wniosek o rentę,
 - przed dniem w którym powstała niezdolność do pracy.

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który udowodnił okres składkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn i jest całkowicie niezdolny do pracy – bez względu na to, czy posiada 5-letni okres składkowy i nieskładkowy w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy i bez względu na datę powstania tej niezdolności. Przy badaniu warunku udowodnienia co najmniej 25-letniego albo 30-letniego okresu, uwzględnia się wyłącznie okresy składkowe..

Przyznanie renty z tyt. niezdolności do pracy:

wszczyzna się na wniosek osoby zainteresowanej lub jej pełnomocnika. Wniosek taki może być zgłoszony w każdej jednostce terenowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy (zgłoszenie na piśmie lub ustnie do protokołu), albo za pośrednictwem przedsiębiorcy uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej w obrocie krajowym lub zagranicznym (np. Poczty Polskiej S.A. lub firmy kurierskiej) lub za pośrednictwem płatnika składek

wniosek może być zgłoszony za pomocą internetu przez elektroniczną skrzynkę podawczą ZUS. Musi być opatrzony e-podpisem weryfikowanym przy użyciu kwalifikowanego certyfikatu lub profilu zaufanego ePUAP.

Załączniki do wniosku o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy

- wniosek - druk ZUS Rp-1,
- kwestionariusz oceny o stanie zdrowia,
- druk ZUS N-10, wypełniony przez pracodawcę potwierdzenie zarobków,
- druk ZUS Rp-7 od pracodawcy kwestionariusz okresów składkowych i nieskładkowych,
- druk ZUS Rp-6 dokumenty potwierdzające zatrudnienie i okresy nieskładkowe,
- świadectwa pracy,
- legitymację ubezpieczeniową, jeśli zawiera odpowiednie wpisy, zaświadczenia wystawiane przez archiwum,
- zaświadczenie z uczelni o latach nauki,
- dokumentację medyczną (historia choroby, karty pobytu w szpitalu,
- wyniki badań), które mogą mieć wpływ na opinię lekarza orzecznika ZUS,.

- kartę wypadku w drodze do pracy lub z pracy, jeśli ubezpieczony zgłasza wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy,
- kwestionariusz kwalifikacji zawodowej dostępny w każdej placówce ZUS,

(druki dostępne są nieodpłatnie w każdej jednostce organizacyjnej ZUS lub na stronie internetowej ZUS, pod adresem www.zus.pl)

Procedura przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy

Na podstawie przedstawionych dokumentów ZUS stwierdzi czy spełniamy ogólne warunki uzyskania renty

- mamy wymagane okresy ubezpieczeniowe)
- ustali okresy składkowe i nieskładkowe oraz przeanalizuje, czy do podjęcia decyzji wystarczy nasza dokumentacja lekarska,
- czy też wymaga ona uzupełnienia i czy musi nas zbadać jeszcze lekarz orzecznik ZUS. Jeśli tak, wyznaczy nam termin badania.

Stawienie się na badanie jest obowiązkowe i należy się na nie przyjść osobiście. Chyba że nie pozwala nam na to stan zdrowia, wtedy lekarz zbada nas w domu lub szpitalu, jeśli w nim leżymy. Niestawienie się na badanie musi być usprawiedliwione. Jeśli bez uzasadnionej przyczyny nie zgłosimy się na nie dwa razy, ZUS odmówi rozpatrzenia naszego wniosku o rentę. Po badaniu lekarz wyda orzeczenie od razu, ale może też nas wysłać na dodatkowe badania lub konsultacje

Orzecznik stwierdzi:

1. zdolność lub niezdolność do pracy
2. datę powstania niezdolności do pracy.
3. trwałość lub przewidywany okres niezdolności do pracy
4. celowość rehabilitacji i przekwalifikowania zawodowego niezdolność nie tylko do pracy, ale i samodzielnej egzystencji

Odwołanie się od decyzji lekarza orzecznika ZUS.

Następuje za pośrednictwem organu rentowego, który wydał decyzję – do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Odwołanie wnosi się na piśmie lub ustnie do protokołu w organie rentowym, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Postępowanie odwoławcze wolne jest od opłat. ZUS ma obowiązek wydać decyzję w sprawie renty w ciągu 30 dni od daty wyjaśnienia ostatniej okoliczności w sprawie.

Zawieszanie i zmniejszanie renty z tytułu niezdolności do pracy

Zawieszenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy lub zmniejszenie tego świadczenia uzależnione jest od kwoty przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przy czym za przychód uważa się także kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, a także kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego.

Na zawieszenie prawa do renty lub zmniejszenie wysokości tego świadczenia wpływa osiągnięty przez rencistę przychód z tytułu wykonywania działalności obowiązkowo podlegającej ubezpieczeniom społecznym. Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczeń społecznych uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo pozarolniczą działalność.

Za przychód mający wpływ na zawieszenie lub zmniejszenie renty uważa się także przychód uzyskany z tytułu służby w tzw. służbach mundurowych (policja, wojsko itd.), przychód z tytułu pracy wykonywanej za granicą.

Na zawieszenie prawa do renty oraz zmniejszenie jej wysokości nie wpływa przychód osiągnięty z tytułu świadczenia pracy w ramach wykonywania umowy nieobjętej obowiązkiem ubezpieczeń społecznych, na przykład z tytułu wykonywania umowy o dzieło zawartej z osobą niebędącą jednocześnie pracodawcą rencisty.

Jeżeli rencista osiąga przychód:

nieprzekraczający 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ogłaszanego przez Prezesa GUS – renta wypłacana jest w pełnej wysokości,

przekraczający 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, nie wyższy jednak niż 130% tego wynagrodzenia – renta jest odpowiednio zmniejszana,

przekraczający 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia – wypłata renty podlega zawieszeniu w całości.

Źródło: <http://www.gloswielkopolski.pl/artukul/899752,renta-zus-jak-zalatwic-rente-wazne-informacje-potrzebne-dokumenty-do-pobrania,id,t.html>

<http://www.zus.pl/wzory-formularzy/wnioski-i-zaswiadczenia-lekarskie/wnioski1>